Державна податкова служба України
Головне управління
ДПС у Черкаській області

**Чи застосовуються адміністративна відповідальність до платників єдиного внеску – страхувальників (у тому числі ФОП та осіб, що провадять незалежну професійну діяльність, які не використовують найману працю) за порушення законодавства по єдиному внеску у період дії воєнного стану в Україні?**

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 на всій території України запроваджено воєнний стан.

Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» внесені зміни до розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464), згідно з якими тимчасово, з 01 березня 2022 року до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом дванадцяти місяців після припинення або скасування воєнного стану, фізичні особи – підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства мають право не нараховувати, не обчислювати та не сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) за себе (абзац перший п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

При цьому, такими особами розрахунок єдиного внеску у складі податкової декларації не заповнюється за період, в якому відповідно до абзацу першого п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464 єдиний внесок не нараховувався, не обчислювався та не сплачувався (абзац другий п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

Згідно з пп. 9 прим. 21 та 9 прим. 22 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464 тимчасово, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану та протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану, штрафні санкції, визначені частиною одинадцятою ст. 25 Закону № 2464, не застосовуються; платникам єдиного внеску не нараховується пеня, а нарахована пеня за ці періоди підлягає списанню.

Водночас, порядок виконання у період воєнного стану платником свого обов'язку, зокрема, щодо подання звітності встановлено п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ (у редакції Закону України від 13 грудня 2022 року № 2836-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України» (далі – Закон № 2836), згідно з яким у разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема, щодо дотримання термінів подання звітності, платники податків звільняються від передбаченої ПКУ відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні (абзац перший п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

У разі відсутності можливості у платника податків щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема, щодо дотримання термінів подання звітності, такий платник податків звільняється від відповідальності, визначеної ПКУ, у межах діяльності, що провадиться через такі філії, представництва, відокремлені чи інші структурні підрозділи, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України (абзац другий п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Платники податків, які мають можливість своєчасно виконувати обов'язки, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, зокрема, щодо дотримання термінів подання звітності за звітні (податкові) періоди – 2021 рік (для звітності, що подається за річний звітний (податковий) період), граничний термін подання якої припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до 01 червня 2022 року, І квартал 2022 року (для звітності, що подається за квартальний звітний (податковий) період) за умови подання такої звітності до контролюючого органу не пізніше 20 липня 2022 року (абзац шостий п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

У разі звільнення платника податків від відповідальності з підстав, визначених, абзацами четвертим – восьмим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, податкові повідомлення-рішення, якими були визначені йому штрафні (фінансові) санкції та/або пеня за несвоєчасне виконання податкових обов'язків, крім сплати податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору, визначених абзацами четвертим – восьмим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, вважаються скасованими (відкликаними) з дня набрання чинності Законом № 2836 (абзац дев'ятий .п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Згідно з положеннями абзацу дванадцятого п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ платники податків, у тому числі щодо своєї філії, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, у яких відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року о дня відновлення можливості платника податків, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання ними таких обов'язків, передбачених ПКУ, протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платників податків.

Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, та перелік документів на підтвердження затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Відповідно до п.п. 69.2 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім, зокрема, камеральних перевірок.

Враховуючи зазначене, у разі виявлення порушень законодавства по єдиному внеску за результатами проведення перевірок, передбачених п.п. 69.2 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, до платників єдиного внеску – страхувальників застосовується фінансова відповідальність, крім обмежень визначених положеннями пп. 9 прим. 19, 9 прим. 21 та п. 9 прим. 22 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464 та п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ.

При цьому, обмеження в частині незастосування до платників єдиного внеску адміністративної відповідальності на період дії воєнного стану, не вносились.

За інформацією загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу.

18002, м. Черкаси, вул. Хрещатик,235
тел.(0472) 33-91-34
e-mail: ck.zmi@tax.gov.ua
https://ck.tax.gov.ua/